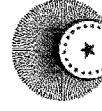

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

7/5024 62-20

13/11.2023

Sayı : E-69602026-610-00090552597 909 31401
Konu : Soru Önergesi (7/5024)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 10.10.2023 tarihli ve 43452547-120.07.04-E. 1299779 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınız ekinde yer alan, Konya Milletvekili Sayın Ünal KARAMAN tarafından verilen 7/5024 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı hazırlanarak ekte sunulmuştur.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Ömer Bolat

Prof. Dr. Ömer BOLAT
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı (3 sayfa)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: 54AFBD08-B97B-49FF-AFDB-45FFFFE2C4B0

<https://www.turkiye.gov.tr/ticaret-bakanligi-ebys>

Adres: Dumlupınar Bulvarı no:151 Eskişehir Yolu 9 Km 06800

Çankaya/ANKARA

Telefon No: 03124491344 Faks No: 03124491341

İnterstratejisoruonergeleri@ticaret.gov.tr

İnternet Adresi: www.ticaret.gov.tr

KEP Adresi: stratejigelistirmebakanligi@gtb.hs01.kep.tr

Ayrıntılı bilgi için:

SORU ÖENERGESİ BİRİMİ

Telefon No: 03124491344

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI

Konya Milletvekili Sayın Ünal KARAMAN'a Ait 7/5024 Sayılı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevaplar:

Bakanlığımız görev ve yetki alanına giren hususlar itibarıyla önergenize ilişkin cevaplarımıza aşağıda yer verilmiştir:

1-8) Bakanlığımızın görev ve iştiğal alanı itibarıyla doğrudan üretim ve istihdama yönelik destekler bulunmamakla birlikte, ihraç pazarlarımızı artırmak ve geliştirmek, mevcut pazarlarımızdaki payımızı artırmak ve daha yüksek katma değerli ürünlerin ihracatımız içindeki payını yükseltmek amacıyla firmalarımızın ve işbirliği kuruluşlarımızın faaliyetleri; pazarlama, tasarım ve Ür-Ge, markalaşma, Ar-Ge ve inovasyon temelleri üzerine kurgulanmış olan ihracata yönelik 5973 sayılı “İhracat Destekleri Hakkında Karar” çerçevesinde Bakanlığımızca desteklenmektedir.

Bu kapsamda, mal ihracatına yönelik faaliyet gösteren tüm sektörlerde yer alan firmaların yararlanıcısı olduğu, hazır giyim ve tekstil sektöründe yer alan firmalar tarafından da yoğun bir şekilde faydalanılan destek programları aşağıda sıralanmaktadır:

“Tasarım Destekleri” kapsamında Türkiye’de tasarım ve inovasyon kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması için tasarımcı şirketleri/tasarım ofisleri ve iş birliği kuruluşlarının gerçekleştireceği faaliyetler desteklenmektedir. Şirketlerin tasarım ve ürün geliştirme projeleri de bu kapsamda desteklenmekte olup özellikle hazır giyim ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren şirketler tarafından tasarım altyapısının güçlendirilmesi, katma değerli ürün ihracatının artırılmasına yönelik olarak kullanılmaktadır. Anılan destek programları çerçevesinde desteklenen unsurlar arasında tasarımcı istihdamı ve tasarım departmanı altyapısına yönelik giderler yer almaktadır.

“Marka ve TURQUALITY® Desteği” ile uluslararası markalaşma potansiyeli olan şirketlerimizin yönetsel bilgi birikimi, kurumsallaşmaları desteklenmekte olup, uluslararası pazarlarda kendi markalarıyla global bir oyuncu olabilmeleri amaçlanmaktadır.

“Birim Kira Desteği” ve “Tanıtım Desteği” kapsamında firmalarımızın yurt dışında açtıkları birimlerin kira giderleri ve yurt dışında gerçekleştirdikleri tanıtım faaliyetleri desteklenmektedir.

Yine “Çok Kanallı Zincir Mağaza Desteği” ile perakende sektöründe faaliyet gösteren ve mal ticareti yapan şirketler desteklenmektedir.

“Yurt Dışı Fuar Destekleri” ile firmaların yurt dışında gerçekleştirilen fuarlara iştiraklerinin ve yetkilendirilmiş organizatörler tarafından yurt dışı fuarlara yönelik olarak gerçekleştirilen tanıtım faaliyetlerinin desteklenmesi suretiyle her sektörden ve her düzeyde firmalarımızın uluslararası pazarlara girmeleri, hali hazırda ihracat yaptıkları pazarlarda tutunmaları ve mevcut pazarlarını çeşitlendirmeleri yoluyla ihracatımızın arttırılması hedeflenmektedir.

“Yurt İçi Fuar Destekleri” ile Bakanlık tarafından belirlenen sektörel nitelikli uluslararası yurt içi fuarların dış tanıtımının sağlanması ve uluslararası düzeyde katılımın artırılması amacıyla organizatörler ile katılımcıların desteklenmesidir.

“Yurt Dışı Şirket ve Yurt Dışında Yerleşik Şirkete Ait Marka Alım Desteği” ile yurt dışında yerleşik şirketlerin/markaların ve ülkemize teknoloji transferi sağlayacak nitelikte yüksek teknolojlili şirketlerin alımına yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderler ile bu çerçevede kullanılan kredi faiz giderlerinin bir kısmı desteklenmektedir.

“Pazara Giriş Projesi Hazırlama Desteği” ile yurt dışı pazarlara yönelik strateji, aksiyon planı içeren projelerin hazırlık sürecine dair alınan danışmanlık ve rapor giderleri desteklenmektedir.

“Yurt Dışı Pazar Araştırma Desteği” ile yeni ihrac pazarları yaratılması ve mevcut pazarlarda pazar payının artırılması için şirketlerce yapılacak araştırma gezisine ilişkin giderler desteklenmektedir.

“Yurt Dışı Marka Tescil Desteği” ile yurt içinde tescilli markaların yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderler desteklenmektedir.

“Pazara Giriş Rapor Desteği” ile iş birliği kuruluşlarının yurt dışına yönelik pazara giriş stratejileri ile eylem planlarının oluşturulabilmesine yönelik satın aldıkları sektör, ülke, yurt dışında yerleşik şirket veya marka odaklı raporlara ilişkin giderler desteklenmektedir.

“Pazara Giriş Belgesi Desteği” ile şirketlerin çevre, kalite ve insan sağlığına yönelik teknik mevzuata uyum sağlayabilmesini teminen akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alınan yurt dışı pazara giriş belgeleri desteklenmektedir.

“Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi (UR-GE) Proje Desteği” kapsamında iş birliği kuruluşlarının kümelenme anlayışı ve proje yaklaşımı çerçevesinde eğitim, danışmanlık, istihdam, yurt dışı pazarlama, alım heyeti ve sanal yurt dışı pazarlama faaliyetlerine ilişkin harcamaları desteklenmektedir.

“İhracat Konsorsiyumu Desteği” ile ihracatçıları örgütleyerek yurt dışı pazarlardaki fırsat ve tehditlere karşı iş birliği sağlanması, ihracatçı sektörlerimizin ortak hareket etmeleri ve uzmanlaşma temelinde ölçek ekonomileri sağlanması amacıyla şirketlere ihracat konsorsiyumu statüsü verilmekte ve uluslararası pazarlama faaliyetleri desteklenmektedir.

“Sektörel Ticaret Heyeti ve Alım Heyeti Destekleri” ile iş birliği kuruluşlarınca düzenlenen heyetlere ilişkin ulaşım, konaklama, tanıtım ve organizasyon giderleri desteklenmektedir.

Öte yandan, 2019 yılından itibaren tekstil ve hazır giyim sektöründe; girdi-nihai ürün dengesini gözeterek yerli üretimi korumak amacıyla; ipliklerde %4 oranında gümrük vergisi ve %5-8 oranında ilave gümrük vergisi (İGV), mensucatta %8 gümrük vergisi ve %20 oranında İGV, konfeksiyonda ise %12 gümrük vergisi ve %30 oranında ilave gümrük vergisi bulunmakta; ayrıca söz konusu ürünlerin ithalatında 2020/9 sayılı İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ kapsamında Kayıt Belgesi aranmaktaydı.

Bununla birlikte, üreticilerimize zarar verdiği tespit edilen ve üretim maliyetlerinin altında kalan birim fiyatlı ithalata karşı yerli sanayimizin kararlılıkla korunması için 16 Ekim 2023 tarihli ve 32341 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 7709 Sayılı “İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” ile iplik, kumaş ve konfeksiyon sektöründeki katma değer ve ham madde-ara girdi-nihai ürün dengesi dikkate alınarak mevcut İGV oranlarına iplikte 5 puan; kumaşta 7 puan ve konfeksiyon ürünlerinde 9 puan ilave edilmiş olup ayrıca konuya ilişkin gelişmeler Bakanlığımızca takip edilmektedir.

Son yıllarda hazır giyim ve tekstil sektörüne yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde Rekabet Kurulu tarafından çeşitli

incelemeler yürütülmüştür. Söz konusu incelemeler neticesinde alınan kararlardan örneklere aşağıda yer verilmektedir:

Kurul'un 30.06.2022 tarihli ve 22-29/488-197 sayılı kararı ile üç markanın ürün distribütörlerinin bayilerinin yeniden satış fiyatlarını belirlediği ve bayilerine çevrim içi e-pazaryerlerinden satış kısıtlaması getirmek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilerek idari para cezası uygulanmıştır. 21.04.2022 tarihli ve 22-18/300-133 sayılı kararda spor ürünleri satan bir markanın bayilerinin yeniden satış fiyatlarına müdahale ettiği ve bayileri arasında ayrımcılık yaptığı iddiaları incelenmiştir.

Kurul'un 30.12.2020 tarihli ve 20-57/798-355 sayılı kararında maske üretimi alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin, COVID-19 salgını döneminde birlikte fiyat artırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettikleri iddiası; 14.10.2021 tarihli ve 21-49/697-345 sayılı kararında ise dokumasız kumaş üretiminde faaliyet gösteren teşebbüslerin fiyatlarında COVID-19 salgınından itibaren ciddi oranda artış yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediği incelenmiştir.

25.11.2021 tarihli ve 21-57/789-389 sayılı kararda iki giyim firması arasında, arama motorlarında, sosyal medya platformlarında ve diğer tüm arama mecralarında verilecek reklamlara yönelik olarak teşebbüslerin birbirlerine getirdikleri yükümlülüklerle ilişkin akdedilen sulh sözleşmesi incelenmiş ve sözleşmeye, bazı hükümlerin tadil edilmesi koşuluyla muafiyet tanınmıştır. Ayrıca, birleşme ve devralma işlemlerinin denetimi kapsamında ise Kurul'un 15.12.2022 tarihli ve 22-55/872-359 sayılı kararı ile bazı firmaların ortak ve tek kontrollerinin devralınması işlemleri, işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılıp azaltılmadığı yönünden incelenmiştir. Bunların yanı sıra 2022 yılında tamamlanan soruşturmalar kapsamında hazır giyim ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin taraf olduğu rekabet ihlalleri dolayısıyla 8 milyon TL idari para cezası uygulanmış, yine 2022 yılında ilgili sektörlerle yönelik beş birleşme/devralma işlemi denetlenmiştir.

Diğer taraftan, Kurul'un 26.07.2023 tarihli ve 23-34/649-218 sayılı kararı ile çalışan ayartmama anlaşmalarına taraf olduğu tespit edilen teşebbüslere idari para cezası uygulanmıştır. Böylece emek faktörünün teşebbüsler arasındaki hareketliliğinin engellenmesinin, emeğin karşılığı olan ücretlerin gerçek değerini bulamamasının, çalışanların dağılımında etkinsizliğin önüne geçilerek işgücü piyasalarında rekabetçi yapı tesis edilmiş, işgücünün verimliliğinin, inovasyon güdüsünün yükseltilmesi amaçlanmıştır. Söz konusu kararlar ile hazır giyim ve tekstil sektöründe faaliyet gösteren teşebbüslerin küresel boyutta etkin şekilde rekabet etmesinin önüne geçebilecek unsurlardan biri olarak da sayılabilecek ülke içi rekabet aksaklıklarının giderildiği veya önlendiği söylenebilecektir.